

دانشگاه بیرجند

معاونت پژوهش و فناوری

سال تصویب ۱۳۹۶

آیین نامه انتشارات دانشگاه بیرجند

دانشگاه بیرجند به منظور بهبود روند چاپ و نشر کتاب‌های درسی و کمک درسی دانشگاهی و سایر انتشارات دانشگاهی و در راستای دستیابی به اهداف عالی علمی-پژوهشی و به منظور گسترش مرزهای دانش، آیین نامه پذیرش و نشر کتاب را به شرح زیر به اجرا می‌گذارد:

فصل اول: تعاریف

الف) انتشارات دانشگاه عبارت است از کلیه آثاری که با تصویب شورای انتشارات دانشگاه، به شکل‌های مختلف منتشر شود و روی جلد آنها نشانه دانشگاه بیرجند، و فروست (شماره ترتیب) و عبارت "انتشارات دانشگاه بیرجند" قید شده باشد.

ب) منظور از شورا در این آیین نامه، شورای انتشارات دانشگاه طبق ماده ۳ می باشد.

پ) منظور از "اثر"، هر گونه تألیف، تصنیف، ترجمه، تنظیم، تصحیح متون و همچنین هر گونه پژوهشی است که قابل چاپ و نشر باشد.

ت) تألیف: ساماندهی مجموعه ای از داده های علمی و نظریات پذیرفته شده بر اساس تحلیل یا ترکیب مبتکرانه که معمولاً با نقد یا نتیجه گیری همراه است؛

ث) تصنیف: تدوین مجموعه ای که حداقل ۲۰٪ آن را دیدگاه های جدید و نوآوری های علمی نویسنده/نویسندگان تشکیل دهد و با تحلیل یا نقد دیدگاه های دیگران در یک موضوع مشخص همراه باشد؛ اگر چه قبلاً آن ها را در مقاله های خود منتشر کرده باشد؛

ج) گردآوری، تدوین، تنظیم، به کوشش: معمولاً به جای یکدیگر به کار برده می‌شوند و می‌توان برای هر چهار مورد، تعریف زیر را به کار برد: پدید آوردن اثری که محتوای آن از جمع آوری و تنظیم مطالب، آثار اشخاص یا منابع دیگر حاصل شده باشد.

چ) ترجمه: پدید آوردن اثری که محتوای آن از اثری که قبلاً به زبان دیگری منتشر شده است برگرفته شده باشد.

ح) نگارش (بازنویسی): پدید آوردن اثری که محتوای آن از آثار دیگر برگرفته شده باشد، اما زبان اثر و شیوه ارائه محتوا از شخص نگارنده باشد.

بیرمند- کیلومتر ۵ بلوار دانشگاه- پردیس شوکت آباد صندوق پستی: ۹۷۱۷۵/۶۱۵

تلفن : ۰۵۶-۳۲۲۰۲۵۱۶ • شماره: ۰۵۶-۳۲۲۰۲۵۱۵ • وب سایت: www.birjand.ac.ir

دانشگاه بیرجند

معاونت پژوهش و فناوری

سال تصویب ۱۳۹۶

خ) تصحیح انتقادی: گردآوری نسخه‌های خطی معتبر موجود از یک اثر و مقایسه و مقابله آنها با یکدیگر و ارائه یک متن صحیح از آن میان با ذکر مقدمه و فهارس و توضیحات و حواشی لازم.

د) کتاب‌های درسی: کتاب‌هایی که در رشته‌های مختلف دانشگاهی تدریس می‌شوند و بخش عمده‌ای از سرفصل مصوب آن درس را می‌پوشانند.

ذ) کتاب‌های کمک درسی: کتاب‌هایی هستند که مدرسان یا دانشجویان را در رشته‌های مختلف دانشگاهی یاری می‌دهند.

ر) صاحب اثر: شخص (یا اشخاص) حقیقی و حقوقی که اثر را به یکی از شکل‌های ذکر شده در بند پ فصل اول، به شورای انتشارات ارائه نماید و حقوق معنوی و مادی اثر متعلق به او باشد.

ز) حقوق صاحب اثر: کلیه نسخ اثر (بجز ۵۰ نسخه جهت مصارف تبلیغی و اهدا) طبق قرارداد، به عنوان حقوق صاحب اثر از طرف دانشگاه به وی واگذار می‌گردد.

ژ) قرارداد: سندی است که برای چاپ اثر بین دانشگاه و صاحب اثر تنظیم و مبادله می‌شود و در آن مواردی چون شیوه و مقطع زمانی تحویل اثر، تعداد صفحه، شمارگان و ضوابط چاپ و انتشار، مشخص می‌گردد.

س) خرید دائمی اثر: واگذاری تمام حقوق مادی صاحب اثر برای همیشه و در تمام چاپ‌ها به انتشارات دانشگاه طبق قرارداد منعقد فیما بین.

ش) خرید موقت اثر: واگذاری تمام حقوق مادی صاحب اثر برای مدت و شمارگان معین و نوبت چاپ محدود به دانشگاه برابر قرارداد منعقد بین صاحب اثر و دانشگاه.

ص) ارزیابی: ارزیابی آثار ارائه شده به انتشارات دانشگاه برای یافتن نقص و کمبودها و تعیین ارزش و نوع ویرایش مورد نیاز اثر، همچنین مشاوره در انتخاب ویراستار و سایر ویژگی‌های چاپ و نشر.

ض) ویرایش علمی: انجام هرگونه اصلاح علمی شامل: بررسی موضوعی و تخصصی محتوای اثر، مقابله متن با اصل، رفع اشکالات و ابهامات، تحقیق در صحت یا سقم آن و بررسی منابع و مآخذ متن.

ط) ویرایش ادبی: انجام هرگونه اصلاح شامل اصلاحات دستوری و سبکی متن، نشانه‌گذاری، رسم الخط، یکدست کردن پانویس‌ها، ارجاعات، نمودارها، جدول‌ها، فهرست‌ها، تصاویر و مانند آن، بازبینی واژه‌نامه در صورت ضرورت و صفحه آرایی.

دانشگاه بیرجند

معاونت پژوهش و فناوری

سال تصویب ۱۳۹۶

ظ) صفحه: قسمتی از اثر با قطع وزیری که حدود ۳۰۰ کلمه را شامل شود. در آثاری که دارای فرمول و شکل‌های متعددی باشد نوع صفحه حسب مورد به تشخیص شورای انتشارات دانشگاه تعیین می‌شود.

فصل دوم: هدف‌ها و فعالیت‌ها

ماده ۱- هدف‌های کلی شورای انتشارات دانشگاه بیرجند عبارت است از:

- الف) نشر آثار علمی اصیل و ارزنده اعضای هیات علمی دانشگاه، اعم از متون درسی و کمک درسی؛
- ب) نشر ترجمه آثار معتبر و ارزنده علمی و ترجمه منبع درسی مصوب، مشروط به تازگی اثر؛
- پ) نشر آثار و پژوهش‌های بدیع علمی در همه رشته‌ها و به همه زبان‌ها؛
- ت) نشر متون قدیمی معتبر و ممتاز که تصحیح انتقادی شده باشند؛
- ث) نشر نسخه‌های خطی منحصر به فرد و ارزشمند مربوط به معارف اسلامی و تمدن و فرهنگ ایرانی، با مقدمه انتقادی و تحقیقی لازم؛
- ج) چاپ و نشر آثار مرجع (لغت‌نامه‌ها، مجموعه اطلاعات علمی، فهرست‌ها، کتاب‌شناسی‌ها، اطلس‌ها، اسناد و ...)

چ) نشر مجلات مصوب دانشگاه.

فصل سوم: تشکیلات انتشارات

ماده ۲- تشکیلات انتشارات دانشگاه به صورت زیر می‌باشد:

الف) شورای انتشارات دانشگاه

ب) کمیته‌های تخصصی انتشارات

پ) اداره نشر و توزیع آثار علمی

ماده ۳- شورای انتشارات دانشگاه از اعضای زیر تشکیل می‌شود:

الف) معاون پژوهش و فناوری دانشگاه به عنوان رئیس شورا

ب) مدیر مسئول انتشارات دانشگاه به عنوان دبیر شورا

پ) رئیس کتابخانه مرکزی دانشگاه

دانشگاه بیرجند

معاونت پژوهش و فناوری

سال تصویب ۱۳۹۶

ت) اعضای حقیقی: پنج نفر از اعضای هیات علمی علاقه‌مند و آشنا به مسائل نشر، تالیف، ترجمه و پژوهش که به پیشنهاد معاون پژوهش و فناوری و با تایید و حکم ریاست دانشگاه به مدت دو سال به عضویت شورا در خواهند آمد. عضویت مجدد آن‌ها نیز بلامانع است.

تبصره ۱: شورای انتشارات دانشگاه عالی‌ترین مرجع تصمیم‌گیری در مورد آثار است.

تبصره ۲: جلسات شورای انتشارات دانشگاه، حداقل ماهانه یک بار تشکیل می‌شود. رسمیت جلسه با حضور حداقل ۵ نفر انجام می‌گیرد و در صورت لزوم مصوبات شورا با همین تعداد رای موافق قابل اجرا است.

تبصره ۳: غیبت غیر موجه هر یک از اعضای شورا بیش از سه مرتبه در سال، به معنای استعفا تلقی شده و مراتب توسط دبیر شورا به ریاست دانشگاه اطلاع داده می‌شود تا جایگزینی مناسب صورت گیرد.

تبصره ۴: حق جلسه اعضای حقیقی شورا و کمیته‌های تخصصی، بنا به گزارش رئیس شورای انتشارات دانشگاه، پرداخت خواهد شد.

ماده ۴- شورا در تصمیم‌گیری‌های خود، حسب مورد، نظر کمیته‌های تخصصی مرکب از اعضای هیات علمی دانشگاه بیرجند را اخذ و لحاظ می‌کند.

تبصره ۱: شورا از ارزشیابان واجد صلاحیت دانشگاه بیرجند و یا سایر مراکز علمی برای ارزیابی آثار ارسالی استفاده خواهد نمود. نتیجه ارزیابی برای تصویب نهایی به شورا عرضه خواهد شد.

تبصره ۲: رئیس شورا می‌تواند در مواردی که کتابی خاص برای چاپ ارائه می‌گردد، افراد دیگری را نیز برای بررسی و اظهار نظر دعوت کند. این افراد در شورا تنها نظر مشورتی ارائه نموده و حق رای نخواهند داشت.

تبصره ۳: شورا می‌تواند در صورت صلاحدید و تصویب اکثریت اعضا، از نظر مشورتی شخصیت‌های علمی، فرهنگی، ادبی، فنی و هنری خارج از دانشگاه نیز به صورت حضوری یا غیر حضوری بهره‌مند شود.

ماده ۵- حدود وظایف و اختیارات شورا به شرح زیر است:

الف) تعیین سیاست‌ها، خط‌مشی‌ها، و اولویت‌های نشر دانشگاه در چهارچوب هدف‌های تصریح شده در ماده (۱) این آیین‌نامه؛

ب) تنظیم و تصویب و اصلاح آیین‌نامه انتشارات؛

پ) بررسی و ارزیابی نظر داوران و کمیته‌های تخصصی و اظهار نظر نهایی در مورد نشر آثار پیشنهادی؛

دانشگاه بیرجند

معاونت پژوهش و فناوری

سال تصویب ۱۳۹۶

ت) تعیین میزان حق الزحمه ارزیابان مشخص شده از سوی شورا در چهارچوب آیین نامه انتشارات؛
ث) تصمیم گیری درباره قیمت گذاری و تخفیف بهای آثار منتشر شده، قالب نشر (کتاب، گزارش علمی، جزوه درسی، چاپی یا الکترونیکی)، قطع و شمارگان آنها؛
ج) تصمیم گیری در خصوص تجدید چاپ آثار منتشر شده توسط دانشگاه در طول مدت قرارداد یا پس از آن؛
چ) تصمیم گیری درباره چگونگی مبادله واهدای آثار منتشر شده با دیگر مراکز علمی و فرهنگی؛
ح) نظارت و ارزیابی عملکرد کمیته های تخصصی، اداره نشر و ارائه پیشنهادهای لازم به مراجع ذیربط دانشگاه؛
خ) پیشنهاد تجدید نظر در این آیین نامه و نیز اصلاح آیین نامه های اجرایی انتشارات در صورت نیاز.
تبصره ۱: هرگاه کتاب ها و گزارش های پژوهشی از سوی مؤلفان و پژوهشگران (اعم از دانشگاهی و غیر دانشگاهی) برای نشر به شورای انتشارات دانشگاه عرضه شود شورا با رعایت ماده ۴ به این آثار رسیدگی خواهد کرد.

تبصره ۲: شورا کتاب ها و نشریات مرجع و راهنما را با رعایت ماده ۴ مورد بررسی قرار خواهد داد.
تبصره ۳: شورا می تواند در موارد ضروری، تهیه برخی کتب خاص منطبق با ماده ۱ را به متخصصان مربوط سفارش دهد.

فصل چهارم: پذیرش و نشر کتاب

ماده ۶- شورای انتشارات دانشگاه هر نوع اثر تحقیقی و علمی تعریف شده در فصل اول را در زمینه های مختلف علمی، فرهنگی و معارف، به قلم اعضای هیات علمی دانشگاه بیرجند (رسمی، پیمانی و طرح سربازی)، کارشناسان آموزشی و کارشناسان ارشد آموزشی و همچنین اعضای هیئت علمی سایر دانشگاه ها، حوزه های علمی و مراکز و مؤسسات علمی و پژوهشی و یا از طرف سایر دانشمندان و محققان، با رعایت مفاد این آیین نامه برای چاپ و نشر می پذیرد.

تبصره ۱: در صورت محدود بودن امکانات و تساوی ارزش و اهمیت اثر، حق تقدم با آثار اعضای هیات علمی دانشگاه بیرجند خواهد بود.

دانشگاه بیرجند

معاونت پژوهش و فناوری

تجربہ

سال تصویب ۱۳۹۶

تبصره ۲: شورای انتشارات می‌تواند آثاری را که پیش از این توسط ناشر دیگری چاپ شده و به دلیل استقبال اهل مطالعه، نسخه‌های آن نایاب شده است، با پیشنهاد صاحب اثر و موافقت کتبی ناشر قبلی با رعایت مفاد این آیین نامه در سلسله انتشارات دانشگاه تجدید چاپ و منتشر کند.

ماده ۷- صاحبان آثاری که مایل باشند اثر خود را در سلسله انتشارات دانشگاه بیرجند به چاپ برسانند، باید چهار نسخه کامل تاپی از آن را طبق ضوابط انتشارات دانشگاه تهیه و سه نسخه را از طریق گروه آموزشی و مسئول امور پژوهشی دانشکده به مدیر مسئول انتشارات دانشگاه تسلیم کنند و نسخه دیگر را برای موارد ضروری نزد خود نگه دارند.

تبصره ۱: فرم شناسنامه کتاب باید توسط صاحب اثر تکمیل و به انضمام اثر به گروه آموزشی ارائه گردد.
تبصره ۲: گروه آموزشی طبق مقررات مندرج در آیین نامه انتشارات دانشگاه حداکثر طی مدت ۳۰ روز ضمن تأیید و یا رد اثر ارائه شده، نظرات خود را در قالب فرم‌های مربوط از طریق مسئول امور پژوهشی دانشکده به مدیر مسئول انتشارات دانشگاه منعکس می‌نماید.

تبصره ۳: در خصوص کتاب‌های ترجمه‌ای، ارسال نسخه‌ای از کتاب به زبان اصلی همراه با متن ترجمه شده ضروری است.

ماده ۸- تمام آثاری که برای چاپ و یا تجدید چاپ به همراه شناسنامه اثر از طریق مسئولین پژوهشی دانشکده‌ها به انتشارات دانشگاه تحویل شده و شرایط عمومی ارزیابی را دارا میباشند، برای ارزیابی به داورهای منتخب ارجاع می‌گردند. در نهایت نظر داوران برای تصمیم‌گیری نهایی در کمیته‌های تخصصی انتشارات بررسی می‌شود.

تبصره ۱: هر اثر برای سه داور در داخل و خارج دانشگاه ارسال می‌شود. حداقل دو داور باید از خارج دانشگاه باشند.

ماده ۹- نتیجه‌ی ارزیابی داوران توسط مدیر مسئول انتشارات بررسی و چنانچه کیفیت علمی اثر توسط داوران رد نشده باشد (میانگین امتیاز داوران کم تر از ۵۰ درصد سقف، مطابق آیین نامه امتیاز دهی، نباشد)، برای ارزیابی تخصصی تر به کمیته تخصصی ارجاع می‌گردد.

- تبصره ۱: کمیته‌های تخصصی انتشارات متشکل از مسئول امور پژوهشی دانشکده مربوط به عنوان رئیس، یک نفر نماینده از شورای انتشارات دانشگاه، مدیر گروه مربوط و دو نفر متخصص در زمینه اثر مورد نظر می‌باشد.
- تبصره ۲: متخصصان مورد نظر با هماهنگی مدیر گروه آموزشی و مسئول امور پژوهشی دانشکده مربوط، همزمان با ارسال اثر جهت بررسی در کمیته مزبور، پیشنهاد می‌شوند و با ابلاغ کتبی مدیر مسئول انتشارات دانشگاه جهت شرکت در جلسات، از آنان دعوت به عمل خواهد آمد.
- تبصره ۳: نتایج ارزیابی توسط رئیس کمیته به مدیر مسئول انتشارات جهت اقدامات بعدی ارائه می‌شود.
- تبصره ۴: شورای انتشارات نتیجه بررسی و اظهار نظر خود را حداکثر طی دو ماه به صاحب اثر اعلام می‌نماید و در صورتی که چاپ و نشر آن تصویب شده باشد نسبت به عقد قرارداد چاپ اقدام خواهد کرد (فلوچارت مراحل فوق الذکر پیوست آیین نامه می‌باشد).
- تبصره ۵: شورای انتشارات مجاز است چنانچه اثر نیاز به ویرایش علمی و ادبی داشته باشد با اطلاع صاحب اثر و مطابق با شیوه‌نامه مصوب شورا ویراستارانی را پیشنهاد نماید.
- تبصره ۶: اخذ تصمیم درباره، شیوه چاپ، نوع حروف، نوع تصاویر، قطع کتاب، جلد و شمارگان چاپ با شورای انتشارات دانشگاه است.
- تبصره ۷: شورای انتشارات دانشگاه در خصوص نحوه حمایت یا مشارکت مالی در چاپ کتب مصوب و در قالب قرارداد چاپ با سرمایه انتشارات (به ضمیمه این آیین نامه)، تصمیم خواهد گرفت.
- تبصره ۸: در مورد کتاب‌های ترجمه شده که ۷ تا ۱۰ سال قبل از درخواست تجدید چاپ، توسط شورا به چاپ رسیده است، برای تجدید چاپ، باید با تجدید نظر و ترجمه آخرین ویرایش کتاب به زبان اصلی همراه باشد.
- تبصره ۹: در صورت تصویب کتاب در شورا، مجوز چاپ کتاب صادر و پس از ویراستاری علمی و ادبی (در صورت نیاز) جهت چاپ به مؤسسه چاپ و انتشارات دانشگاه ارسال خواهد شد.
- تبصره ۱۰: به تمامی آثاری که در انتشارات دانشگاه به چاپ می‌رسند، یک شماره سلسه انتشارات (فروست) و در صورت تجدید چاپ، یک شماره نوبت چاپ اختصاص خواهد یافت.
- ماده ۱۰-** صاحب اثر همزمان با ارائه اثر تعهد می‌نماید که تا زمان اعلام نتیجه قبول یا رد اثر برای چاپ از سوی انتشارات دانشگاه بیرجند، اثر خود را به ناشر دیگری ارائه ندهد.

دانشگاه بیرجند

معاونت پژوهش و فناوری

تالیس

سال تصویب ۱۳۹۶

تبصره ۱: پس از قبول اثر برای چاپ و نشر، قرارداد چاپ بین صاحب اثر و مدیر مسئول انتشارات یا نماینده وی تنظیم خواهد شد.

ماده ۱۱- شورای انتشارات دانشگاه می تواند از طریق مشارکت با صاحبان اثر یا مؤسسات و ناشران داخلی و یا خارجی و بر اساس قراردادی که با آنها منعقد خواهد کرد، اثری را منتشر نماید. در چنین مواردی باید در روی جلد کتاب، مشخصات انتشارات دانشگاه بیرجند و نیز در صفحه شناسنامه کتاب، جمله "با همکاری ... " قید شود.

ماده ۱۲- حق الزحمه داوری کتاب به شرح جدول ذیل می باشد که از اعتبارات حوزه پژوهشی پرداخت می - گردد:

رتبه داور	حق الزحمه (ریال)
استاد	۲/۵ میلیون
دانشیار	۲ میلیون
استادیار	۱/۵ میلیون

تبصره ۱: داور کتاب می بایست حداقل دارای مدرک دکتری یا معادل حوزوی آن با تخصص در زمینه موضوع کتاب باشد.

تبصره ۲: مبالغ مندرج در جدول فوق هر ساله، حداکثر به میزان درصد افزایش حقوق اعضای هیات علمی دانشگاه بیرجند، افزایش خواهد یافت.

ماده ۱۳- قیمت پشت جلد کتاب بر اساس مقررات جاری چاپخانه معتبر طرف قرارداد انتشارات دانشگاه ، محاسبه می شود.

فصل پنجم: اداره نشر و توزیع

ماده ۱۴- اداره نشر و توزیع، مدیریت امور چاپ، پخش و فروش آثار ارجاعی توسط شورا را به صورت چاپی یا الکترونیکی بر عهده دارد.

تبصره ۱: تا قبل از تشکیل اداره نشر و توزیع، مدیر مسئول انتشارات وظایف آن اداره را بر عهده دارد.

دانشگاه بیرجند

معاونت پژوهش و فناوری

سال تصویب ۱۳۹۶

ماده ۱۵- اداره نشر و توزیع می‌تواند با تصویب شورای انتشارات دانشگاه نسخه‌هایی از هر کتاب را به شرح زیر اهدا کند:

الف) حداکثر ۲۰ نسخه از هر کتاب تازه انتشار یافته در اختیار رییس دانشگاه قرار خواهد گرفت تا به شخصیت‌های علمی اهدا شود.

ب) اداره نشر و توزیع همواره نسخه‌هایی از هر کتاب تازه انتشار یافته خود را در اختیار روابط عمومی دانشگاه قرار خواهد داد تا با نظر رئیس دانشگاه و همکاری کتابخانه مرکزی، به کتابخانه‌های معتبر از قبیل: کتابخانه‌های ملی و مجلس شورای اسلامی اهدا شود.

پ) حداکثر تعداد ۲۰ نسخه به دانشگاه‌ها و دانشکده‌های مرتبط با موضوع کتاب، مؤسسات علمی - پژوهشی - فرهنگی، مراکز نشر، اعضای هیأت علمی و متخصصان مرتبط با نظر صاحب اثر اهدا خواهد شد.

ت) در کتاب‌های اهدایی عبارت «اهدایی دانشگاه بیرجند» درج خواهد شد.

ماده ۱۶- آیین نامه انتشارات دانشگاه بیرجند در ۱۶ ماده و ۳۰ تبصره تدوین و مورد بازنگری قرار گرفت و به همراه قرارداد چاپ با سرمایه انتشارات (ضمیمه آیین نامه) در جلسات مورخ ۹۵/۱۰/۲۶ و ۹۵/۱۱/۲۰ شورای انتشارات دانشگاه و سپس در جلسه مورخ ۱۳۹۶/۲/۲ هیأت رئیسه دانشگاه به تصویب نهایی رسید و از تاریخ فوق لازم‌الاجرا خواهد بود.

معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه بیرجند

۱۳۹۶/۲/۲